

network enterprise europe

Podpora podnikania na dosah ruky

Voľný pohyb tovarov a €€ značenie

ÚRAD PRE NORMALIZÁCIU, METROLÓGIU
A SKÚŠOBNÍCTVO SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Európska komisia
Podnikanie a priemysel

Jednotný trh

Vytvorenie jednotného trhu sa považuje za najväčší úspech Európskej únie (EÚ) v jej histórii. Ekonomický priestor, ktorý znamená voľný pohyb tovarov, služieb, kapitálu a pracovníkov poskytuje základ pre prosperitu všetkých členských štátov. EÚ vytvára jednotný trh, v rámci ktorého výrobky môžu voľne opúšťať vnútorné hranice členských štátov. Tým sa eliminujú importné clá a kvantitatívne obmedzenia na pohyb tovarov. Rôzne národné technické požiadavky na výrobky a ich schvaľovanie tvorí poslednú, ešte nie úplne doriešenú prekážku voľného pohybu tovarov. Na odstránenie tejto poslednej bariéry Európska komisia začala už v 60. rokoch pracovať na harmonizácii národných technických noriem členských štátov EÚ. Pre každý výrobok sa začali vytvárať jednotné technické normy, ktoré odsúhlasili všetci účastníci. Táto metóda, nazývaná „Starý prístup“, sa prejavila ako neúspešná. Postup bol tak náročný a zdĺhavý, že schválené spoločné normy boli vstupom do platnosti už často zastarané. EÚ vyvinula originálny a inovatívny nástroj na odstránenie bariér pri voľnom pohybe tovarov,

ktorý je založený na „Novom prístupe“ pri regulácii výrobkov a Globálnom prístupe na hodnotenie zhody.

Voľný pohyb tovaru znamená colnú úniu a elimináciu kvantitatívnych obmedzení medzi členskými štátmi (články 28 až 30 Zmluvy o Európskom spoločenstve). Eliminácia kvantitatívnych obmedzení znamená zákaz kvantitatívnych obmedzení a zákaz všetkých opatrení, ktoré majú podobný účinok, ako sú netarifné a technické bariéry. Základnými nástrojmi, ktoré majú za úlohu zabezpečiť voľný pohyb služieb sú:

- vzájomné uznávanie
- technická harmonizácia
- Smernica 98/34/ES o predchádzaní novým technickým prekážkam obchodu.

„Nový prístup“ -

vzájomné uznávanie národných požiadaviek a certifikátov

Rozhodnutie vytvoriť spoločný trh od 1. januára 1993 si vynútilo novú metódu harmonizácie národných technických požiadaviek. Základom tohto „Nového prístupu“ je vzájomné uznávanie národných požiadaviek a certifikátov. Znáмым precedensom tohto postupu je právna kauza „Cassis de Dijon“. V tomto prípade Európsky súd v Luxemburgu rozhodol, že „voľný pohyb tovarov znamená, keď výrobok, ktorý sa zákonne vyrába alebo predáva v jednom členskom štáte, musia akceptovať všetky členské štáty“. Francúzsky podnik Cassis de Dijon chcel v Nemecku predávať likér rovnomeného názvu s obsahom alkoholu od 15 do 20 %. Nemecký zákon však pre takýto typ výrobku požaduje minimálne 32-percentný obsah alkoholu. Súd rozhodol, že ak je skutočný obsah alkoholu uvedený na nálepke, spotrebiteľ

je dostatočne chránený.

To znamená, že predaj výrobku na národnom trhu nemôže byť obmedzovaný len preto, že bol vyrobený na základe iného technického postupu alebo testovaný inými metódami ako predpisuje národná legislatíva. Európska únia v „Novom prístupe“ formuluje smernice pre skupiny výrobkov, na ktorých je uvedená **minimálna úroveň bezpečnosti, ochrany zdravia, ochrany spotrebiteľa a životného prostredia** (základné požiadavky). Výrobca musí pre produkt umiestňujúci na trh zabezpečiť splnenie uvedených požiadaviek.

Čo je označenie CE?

Označenie CE na výrobky umiestňuje výrobca, alebo jeho splnomocnenec usadený v členskom štáte EÚ ako vonkajší znak toho, že výrobok spĺňa všetky podstatné požiadavky vyjadrené v smerniciach nového prístupu. V zásade má viacero možností ako posudzovať súlad

medzi využitím svojho systému kvality a posúdením súladu konečného produktu s vzorovým riešením harmonizovaných noriem, alebo využitím certifikačného orgánu (notifikovaného subjektu posudzovania zhody). Komplexný opis modelov možno nájsť v Rozhodnutí EP a Rady č.768/2008/ES.

1. Označenie CE zaručuje bezpečným výrobkom voľný pohyb na Európskom trhu,
2. označenie CE je kľúčovým indikátorom súladu výrobku s právom EÚ,
3. označovanie CE predstavuje systém vyžadujúci kontrolu výrobku pred jeho uvedením na trh,
4. systém označenia CE vyžaduje od podnikateľských subjektov zabezpečiť aby ich výrobky boli v súlade s právom EÚ,
5. dodržanie postupu označovania CE je ľahšie ako si myslíte.

výrobku s legislatívou EÚ, pretože z jestvujúcich 8 štandardných modelov, sa v smerniciach „Nového prístupu“ vyskytujú tie, ktoré sú najvhodnejšie pre daný sektor a dávajú výrobcovi, alebo jeho splnomocnencovi možnosť voľby

Súčasná prestavba smerníc „Nového prístupu“ má zabezpečiť :

- uľahčené postupy pre malé a stredné podnikanie,
- riadne fungovanie trhového dozoru zamerané na zneužitie CE značenia,
- zvýšiť zodpovednosť subjektov v dodávateľskom reťazci za oprávnenosť značenia, vrátane povinnosti poskytovať súčinnosť pri stiahnutí výrobkov z trhu a ich spätného prevzatia od konečného užívateľa a v prípade nesplnenia si tejto povinnosti prevziať na seba zodpovednosť za škodu,
- uľahčenie domáhania sa spotrebiteľských práv, dôsledkom sprísnených povinností v dodávateľskom reťazci, až po konečného predajcu.

UPLATŇOVANIE SMERNÍC

Po zverejnení smerníc ich členské štáty musia zahrnúť do národnej legislatívy. Národné technické normy musia byť teda v súlade so základnou úrovňou bezpečnosti a ochrany zdravia podľa požiadaviek smerníc. Normy, ktoré sú v rozpore so smernicami, musia byť zrušené. Výrobok spĺňajúci základné požiadavky smerníc "Nového prístupu", má otvorený vstup na trhy členských štátov EÚ. Uplatňovanie požiadaviek smerníc nie je jednoduché, pre celé skupiny

Výrobca má teda dve možnosti: buď vyprodukuje výrobok v súlade s národnou normou, zosúladenou so smernicami EÚ, alebo priamo splní požiadavky minimálnej úrovne bezpečnosti a ochrany zdravia podľa európskych smerníc.

Naviac, okrem základných požiadaviek, smernice určujú aj testovacie postupy a administratívne procedúry na zabezpečenie súladu výrobku s požiadavkami (certifikácia). Pre výrobok s vyššou mierou rizika sú tieto postupy náročnejšie ako pre výrobky s nižšou mierou rizika. Keď má produkt potvrdenú zhodu so základnými požiadavkami smerníc pri dodržaní príslušných postupov, výrobok sa môže označiť značkou CE. Dôležité je si uvedomiť, že na určitý výrobok sa zvyčajne aplikuje viac ako jedna smernica. Napríklad kompresor s tlakovou nádobou podlieha smernici o strojoch, o elektromagnetickej kompatibilite, o nízkonapäťových zariadeniach a o jednoduchých tlakových nádobách. V zásade sa musia uplatniť požiadavky všetkých relevantných smerníc.

výrobkov sú totiž formulované veľmi všeobecne, pričom nešpecifikujú použitie konštrukcie alebo materiálu. Určujú len minimálnu úroveň bezpečnosti, ochrany zdravia užívateľa a ochrany životného prostredia.

S označením CE je európsky trh Váš!

ŠTANDARDNÉ MODULY

Smernica predpisuje spôsob certifikácie výrobku. Európska rada ministrov určila 8 štandardných modulov. Moduly sa odlišujú v testovacích požiadavkách, ktoré v mnohých prípadoch môže vykonať výrobca, napr. v prípade modulu A. obvykle na testovanie je vládou určená autorizovaná osoba, schválená Európskou komisiou. Vo všeobecnosti platí, že čím väčšie riziko výrobok predstavuje, tým náročnejšie sú testy. Keď výrobca alebo jeho autorizovaný zástupca rozhodne, že výrobok je v súlade s CE smernicami a výrobok bude označený CE značkou, musí podpísať vyhlásenie o zhode. Aktuálny a úplný zoznam notifikovaných orgánov s uvedením oblastí, na ktoré sú notifikované môžete nájsť na:

Nando (New Approach Notified and Designated Organisations) Information System

<http://ec.europa.eu/enterprise/newapproach/nando/>

OPRÁVNENOSŤ ZNAČENIA

Každý členský štát EÚ predpokladá, že produkt so značkou CE spĺňa základné požiadavky. Takýto výrobok má potom voľný prístup na trh bez ďalšieho skúmania národnými orgánmi a nevyžaduje sa registrácia alebo certifikácia. Iba keď má členský štát dôvodné podozrenie, že výrobok nespĺňa základné požiadavky, môže začať skúmať oprávnenosť označenia CE. Výrobca pri tomto skúmaní musí okrem iného dokázať, že pred umiestnením výrobku na trhu sa uplatnili správne postupy. Štát, ktorý rozhodne o stiahnutí produktu z trhu, musí o tom informovať všetky členské štáty EÚ. Okrem Európskej únie, CE značenie sa uplatňuje v štátoch Európskej ekonomickej oblasti (EEA), to znamená aj v Nórsku, Islande a Lichtenštajnsku. Švajčiarsko sa zaviazalo zosúladiť svoje národné normy so smernicami „Nového prístupu“, t.j. so zámerom vzájomného uznávania certifikačných postupov.

Web stránka Generálneho riaditeľstva pre podnikanie a priemysel

http://ec.europa.eu/enterprise/newapproach/index_en.htm

OZNAČENIE CE A AKO SA O ŇOM DOZVEDIEŤ VIAC

Nový EÚ regulačný balíček na výrobky zakladá právny rámec na prestavbu celého systému do 2 až 3 rokov, preto je potrebná včasná informovanosť všetkých zainteresovaných

subjektov. Na tieto účely bola Komisiou iniciovaná a v apríli 2010 sa v Hannoveri oficiálne začína celoeurópska informačná kampaň zameraná na objasnenie významu CE značenia. Kampaň bude trvať 2 roky, semináre a podujatia sa uskutočnia vo všetkých členských štátoch EÚ.

Slovenská podpora tejto informačnej kampane sa už začala (www.unms.sk).

Hlavným cieľom kampane je v súlade s tendrom vyhláseným Európskou komisiou:

- odstrániť chyby v interpretácii významu CE značenia a napomôť cieľovým skupinám (všetkým hospodárskym subjektom, výrobcem – s orientáciou predovšetkým na malé a stredné podniky, dovozcom, distributérmi, spotrebiteľmi, profilovým novinármi) v správnom chápaní CE značenia,
- rozvinúť a doplniť národné iniciatívy, ktoré boli v tejto veci už vykonané.

ENTERPRISE EUROPE NETWORK

Enterprise Europe Network je oficiálna sieť Európskej komisie na podporu malých a stredných podnikov, ktorá od februára 2008 poskytuje podnikateľom komplexné a ľahko dostupné poradenstvo a podporu v oblasti podnikania, inovácií a výskumu. Sieť združuje vyše 600 organizácií so 4000 skúsenými profesionálmi, ktorí poskytujú svoje služby vo viac ako 40 krajinách.

ec.europa.eu/enterprise-europe-network

Národná agentúra pre rozvoj malého a stredného podnikania

Miletičova 23

821 09 Bratislava

tel.: +421 (2) 502 44 500

e-mail: een@nadsme.sk

Webové stránky

www.nadsme.sk

www.enterprise-europe-network.sk

www.msponline.sk

Tento leták bol vydaný Národnou agentúrou pre rozvoj malého a stredného podnikania (NARMSP) v rámci iniciatívy Enterprise Europe Network, spolufinancovanej Európskou komisiou. Služí na všeobecnú orientáciu slovenských malých a stredných podnikateľov o možnostiach v rámci jednotného trhu a náležitostiach označovania CE.

Obsah tohto letáku nepredstavuje názor ani stanovisko Európskej komisie alebo NARMSP.